

Briuselis, 2017 12 18
COM(2017) 766 final

2017/0346 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl kontrolės priemonių taikymo naujai psichoaktyviajai medžiagai metil {[1-(5-fluorpentil)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoatui (5F-MDMB-PINACA)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Tarybos sprendime 2005/387/TVR dėl keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas, jų rizikos įvertinimo ir kontrolės¹ numatyta trijų etapų procedūra, pagal kurią naujai psichoaktyviajai medžiagai visoje Sąjungoje gali būti pradėtos taikyti kontrolės priemonės.

2017 m. liepos 4 d. buvo paskelbta bendra Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) ir Europolo ataskaita, parengta pagal Tarybos sprendimo 2005/387/TVR 5 straipsnį. 2017 m. rugsėjo 15 d. Taryba, vadovaudamasi Komisijos ir 7 valstybių narių pateiktu prašymu ir pirmiau nurodyto Tarybos sprendimo 6 straipsnio 1 dalimi, paprašė įvertinti riziką, kurią kelia naujos psichoaktyviosios medžiagos metil 2-[[1-(5-fluorpentil)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoato (5F-MDMB-PINACA, 5F-ADB) vartojimas, gamyba ir neteisėta prekyba ja, sąsajas su organizuotu nusikalstamumu ir galimas šiai medžiagai skirtų kontrolės priemonių nustatymo pasekmes.

5F-MDMB-PINACA keliamą riziką įvertino Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) mokslinis komitetas, veikdamas pagal Tarybos sprendimo 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatas. 2017 m. lapkričio 14 d. Komisijai ir Tarybai buvo pateikta rizikos vertinimo ataskaita. Pagrindinės rizikos vertinimo išvados:

- 5F-MDMB-PINACA yra sintetinis kanabinoidas. Savo poveikiu jis panašus į kanapėse esantį THC, kuris sukelia stiprų psichoaktyvų poveikį, bet papildomai pasižymi gyvybei pavojingu toksiškumu. Stiprus 5F-MDMB-PINACA poveikis bei didelis ir labai svyruojantis šios medžiagos kiekis rūkomuosiuose mišiniuose kelia didelę apsinuodijimo riziką;
- 5F-MDMB-PINACA Europos Sąjungoje yra prieinamas bent nuo 2014 m. rugsėjo mėn. ir buvo aptiktas 25-iose valstybėse narėse. Dvi valstybės narės pranešė apie 28 su 5F-MDMB-PINACA susijusias mirtis. Bent 20-ies mirčių atveju 5F-MDMB-PINACA buvo mirties priežastis arba galėjo prisidėti prie mirties.

Pagal Tarybos sprendimo 2005/387/TVR 8 straipsnio 1 dalį Komisija per šešias savaites nuo rizikos vertinimo ataskaitos gavimo dienos turi pateikti Tarybai arba iniciatyvą dėl kontrolės priemonių taikymo naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms visoje Sąjungoje, arba ataskaitą, kurioje paaiškinama, kodėl tokia iniciatyva nelaikoma būtina. Pagal 2015 m. balandžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimą sujungtose bylose C-317/13 ir C-679/13 prieš priimant teisės aktą, grindžiamą Tarybos sprendimo 2005/387/TVR 8 straipsnio 1 dalimi, turi būti pasikonsultuota su Europos Parlamentu.

Remdamasi rizikos vertinimo ataskaitos išvadamis Komisija mano, kad esama pagrindo šiai medžiagai taikyti kontrolės priemones visoje Sąjungoje. Pagal rizikos vertinimo ataskaitą 5F-MDMB-PINACA ūmus toksiškumas gali padaryti didelę žalą žmonių sveikatai.

2. PASIŪLYMO TIKSLAS

Šio Tarybos įgyvendinimo sprendimo pasiūlymo tikslas – paraginti valstybes nares taikyti medžiagos 5F-MDMB-PINACA kontrolės priemones ir baudžiamąsias sankcijas, kaip numatyta jų teisės aktuose, kuriais vykdomi jų įsipareigojimai pagal 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvenciją.

¹ OL L 127, 2005 5 20, p. 32.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl kontrolės priemonių taikymo naujai psichoaktyviajai medžiagai metil {[1-(5-fluorpentil)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoatui (5F-MDMB-PINACA)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2005 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą 2005/387/TVR dėl keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas, jų rizikos įvertinimo ir kontrolės², ypač į jo 8 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos iniciatyvą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę³,

kadangi:

- (1) remiantis Sprendimo 2005/387/TVR 6 straipsniu neeiliniame Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) išplėstinio mokslinio komiteto posėdyje buvo parengta naujos psichoaktyviosios medžiagos metil 2-{{[1-(5-fluorpentil)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoato (5F-MDMB-PINACA) rizikos vertinimo ataskaita, o 2017 m. lapkričio 14 d. ši ataskaita pateikta Komisijai ir Tarybai;
- (2) 5F-MDMB-PINACA yra sintetinis kanabinoidas. Savo poveikiu jis panašus į kanapėse esantį THC, kuris sukelia stiprų psichoaktyvų poveikį, bet papildomai pasižymi gyvybei pavojingu toksiškumu. Stiprus 5F-MDMB-PINACA poveikis bei didelis ir labai svyruojantis šios medžiagos kiekis rūkomuosiuose mišiniuose kelia didelę apsinuodijimo riziką;
- (3) 5F-MDMB-PINACA Sąjungoje prieinamas bent nuo 2014 m. rugsėjo mėn. ir buvo aptiktas 25-iose valstybėse narėse. Tikėtina, kad dėl 5F-MDMB-PINACA pobūdžio nustatomi ne visi jo buvimo atvejai, nes paprastai šios medžiagos aptikimo tyrimai nėra atliekami. Daugeliu atvejų medžiaga buvo konfiskuota žolelių pavidalu arba kaip augalinė medžiaga ir milteliai, bet pasitaikė ir retesnių atvejų, kai ji konfiskuota kaip skystis, sugeriamojo popieriaus gabaliukai ir kitais neįvardytais fiziniais pavidalais. Europos Sąjungoje įvyko daugiau kaip 1770 atvejų, kai medžiaga konfiskuota žolelių pavidalu;
- (4) dvi valstybės narės pranešė apie 28 su 5F-MDMB-PINACA susijusias mirtis. Bent 20-ies mirčių atveju 5F-MDMB-PINACA buvo mirties priežastis arba galėjo prisidėti prie mirties. Be to, dvi valstybės narės pranešė apie 35 ūmaus nemirtino apsinuodijimo atvejus, susijusius su 5F-MDMB-PINACA. Tikėtina, kad dėl 5F-MDMB-PINACA pobūdžio nustatomi ne visi nemirtino apsinuodijimo ir mirties atvejai ir ne apie visus tokius atvejus pranešama;

² OL L 127, 2005 5 20, p. 32.

³ OL C , , p. .

- (5) konkrečios informacijos apie sąsajas su organizuotu nusikalstamumu gaminant, platinant (neteisėtai prekiaujant) ir tiekiant 5F-MDMB-PINACA Sąjungoje nėra. Iš turimų duomenų matyti, kad 5F-MDMB-PINACA pagamino Kinijoje esančios chemijos sektoriaus įmonės;
- (6) paprastai 5F-MDMB-PINACA parduodamas mažais ir didmeninei prekybai pritaikytais kiekiais kaip teisėtų psichoaktyvių medžiagų turintys rūkomieji mišiniai, kaip milteliai rūkymo reikmenų parduotuvėse ir internete kaip teisėtas kanapių pakaitalas. Jis taip pat gali būti parduodamas tiesiogiai neteisėtoje narkotikų rinkoje. Kadangi šių produktų sudedamosios dalys nurodomos retai, dauguma vartotojų nesužino, kad apskritai vartoja sintetinius kanabinoidus, o konkrečiai, medžiagą 5F-MDMB-PINACA;
- (7) 5F-MDMB-PINACA neturi pripažinto naudojimo žmonėms skirtuose arba veterinariniuose vaistuose medicininės paskirties nei Sąjungoje, nei, labai tikėtina, už jos ribų. Nėra požymių, kad 5F-MDMB-PINACA galėtų būti naudojamas kitiems tikslams, išskyrus tai, kad jis naudojamas kaip etaloninė analizės medžiaga ir atliekant mokslinius tyrimus;
- (8) rizikos vertinimo ataskaitoje teigiama, kad atlikus tolesnius mokslinius tyrimus būtų galima atsakyti į daug su 5F-MDMB-PINACA susijusių klausimų, kylančių dėl trūkstamų duomenų apie riziką atskirų asmenų sveikatai, visuomenės sveikatai ir socialinę riziką. Tačiau esami įrodymai ir informacija apie medžiagos keliamą riziką sveikatai ir socialinę riziką yra pakankamas pagrindas taikyti 5F-MDMB-PINACA kontrolės priemones visoje Sąjungoje;
- (9) 1961 m. Jungtinių Tautų bendrojoje narkotinių medžiagų konvencijoje ir 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvencijoje 5F-MDMB-PINACA nėra nurodyta kaip kontroliuojama medžiaga. Šiuo metu pagal Jungtinių Tautų sistemą atliekamas šios medžiagos vertinimas ir ji buvo apsvarstyta per PSO narkomanijos ekspertų komiteto 39-tą posėdį, surengtą Ženevoje 2017 m. lapkričio 6–10 d. Tai nekliauso Sąjungai priimti sprendimą, pagal kurį medžiagai būtų taikomos kontrolės priemonės;
- (10) kadangi 14 valstybių narių taiko medžiagai 5F-MDMB-PINACA kontrolės priemones pagal nacionalinius narkotikų kontrolės teisės aktus, o keturios valstybės narės taiko 5F-MDMB-PINACA kontrolės priemones pagal kitus teisės aktus, visoje Sąjungoje taikomos šios medžiagos kontrolės priemonės padėtų išvengti galimų sunkumų tarpvalstybinio teisėsaugos ir teisminio bendradarbiavimo srityse ir apsaugotų nuo rizikos, kurią galėtų kelti jos prieinamumas ir vartojimas;
- (11) Sprendimu 2005/387/TVR Tarybai suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad būtų galima greitai ir remiantis ekspertinėmis žiniomis Sąjungos lygmeniu reaguoti atsiradus naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms, kurias aptinka ir apie kurias praneša valstybės narės, taikant toms medžiagoms kontrolės priemones visoje Sąjungoje. Kadangi tokių įgyvendinimo įgaliojimų vykdymo inicijavimui taikomos sąlygos ir procedūra yra įvykdytos, turėtų būti priimtas įgyvendinimo sprendimas, kad medžiagai 5F-MDMB-PINACA visoje Sąjungoje būtų taikomos kontrolės priemonės;
- (12) Danijai Sprendimas 2005/387/TVR yra privalomas, todėl ji dalyvauja priimant ir taikant šį sprendimą;
- (13) Airijai Sprendimas 2005/387/TVR yra privalomas, todėl ji dalyvauja priimant ir taikant šį sprendimą;

(14) Jungtinei Karalystei Sprendimas 2005/387/TVR nėra privalomas, todėl ji nedalyvauja priimant ir taikant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Naujai psichoaktyviajai medžiagai metil {[1-(5-fluorpentil)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoatui (5F-MDMB-PINACA) visoje Sąjungoje turi būti taikomos kontrolės priemonės.

2 straipsnis

Valstybės narės, vadovaudamosi nacionaliniais teisės aktais, ne vėliau kaip [*one year from the date this Decision is published*] imasi reikiamų priemonių, kad 1 straipsnyje nurodytai naujai psichoaktyviajai medžiagai būtų taikomos kontrolės priemonės ir baudžiamosios sankcijos, kaip numatyta šių valstybių teisės aktuose, kuriais vykdomi įsipareigojimai pagal 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvenciją.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis sprendimas taikomas pagal Sutartis.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas